

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Csp/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320202900
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8320202900.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobkyne: C. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX T., zast. Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníková 3/A, 841 05 Bratislava, o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500,- eur, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 300,- eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu vo zvyšnej časti zamietla.

Žalobkyni vo vzťahu k žalovanému priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa súd dňa 31.08.2020 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť jej sumu 500,- eur a zaviazal ho na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Podanie žaloby odôvodnila tým, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XCsp/XXX/XXXX bola zistené, že v zmluve č. XXXXXXXXX zo dňa 27.08.2015 uzatvorenej so žalovaným absentujú obligatórne náležitosti predpísané zákonom o spotrebiteľských úveroch. V dôsledku uvedeného súd prejudiciálne s aplikáciou ustanovenia § 11 ZSU určil Zmluvu, resp. úver z nej vyplývajúci ako bezúročný a bez poplatkov so súčasným uložením povinnosti žalovanému, vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie takto vzniknuté. V danom prípade už teda nemôže byť sporné, že žalovaný porušil práva žalobkyne ani to, že žalobkyňa bola úspešná v uplatnení svojich práv.

Dôvodnosť žaloby vo veci samej je teda daná tým, že žalobkyňa splnila jediný kvalifikačný znak pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia - úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti v zmysle hypotézy právnej normy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z.(ďalej len "ZoOS"). Uvedené bolo napokon opakovane potvrdené rozhodovacou praxou všeobecných súdov SR, predovšetkým Najvyššieho súdu SR. (napríklad Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. XCdo/XXX/XXXX, rovnako aj Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dna 30.01.2019, sp. zn. XCdo/XXX/XXXX).

Poukázala, že zmyslom primeraného finančného zadosťučinenia je jednak satisfakčná funkcia, ktorá sa vzťahuje na konkrétneho spotrebiteľa, ktorému je primerané finančné zadosťučinenie priznané v relutárnej podobe. Okrem toho má však aj preventívnu funkciu, ktorá nie je o nič menej významná a ktorej úlohou je odradiť nečestných dodávateľov od porušovania právnych predpisov na ochranu

spotrebiteľa. Napokon je tu sankčná funkcia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávatelia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, aby boli dostatočne odradení od nekalého konania, ktorého sa dopustili voči úspešnému spotrebiteľovi, keďže ako ukazuje už niekoľkoročná súdna prax, konštatovanie absencie požadovaných zákonných náležitostí v zmluvách so spotrebiteľmi, resp. vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné, javí sa byť nedostatočný. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí ak táto ujma tu je. Napokon, je bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi aj reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods.5 ZoOS môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila (Pozri bližšie Rozsudok KS D. z dňa 02.05.2017, sp. zn. XXCo/XX/XXXX, KS D. z dňa 27.03.2014, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX, KS D. z dňa 11.04.2017, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX.). Žalobkyni reálne (ak by ostal pasívny v bránení svojich majetkových práv) hrozila ujma v celkovej výške 1.400,- eur (celkovou čiastkou splatnou dlžníkom 3.000,- eur pri výške úveru 1.600,- eur, t.j. odplata predstavovala sumu 1.400 eur), ktorá ujma bola aj reálne žalobkyni spôsobená ujma t.j. ujma vo výške 1.400,- eur ako súdom sumárne v označenom konaní priznané bezdôvodné obohatenie.

Potom s prihliadnutím na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde je toho názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu je suma 500,- eur. Priznaná výška primeraného zadosťučinenia by mala byť primeraná závažnosti (podstate, intenzite, trvalosti, šírke a oblasti negatívneho dopadu, možnostiam eliminácie dôsledkov a pod.) a mala by zohľadňovať okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva tak na strane toho, do chránených práv koho bolo zasiahnuté, ako aj na strane toho, kto do týchto práv zasiahol. V spojení s uvedeným, má za to, že pokiaľ ide o ustálenie výšky súdom priznaného primeraného zadosťučinenia je teda potrebné prihliadnuť na to, že: musel vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor (aby chránil svoje majetkové práva) proti žalovanému, ktorý ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov postupoval v rozpore so zákonom; ako spotrebiteľ sa pustila do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ - žalovaný sa konania, ktorého sa dopustil voči nej, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite; zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť (a i privodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru a teda k strate jej finančných prostriedkov; žalovaný sa dopustil konania v rozpore so zákonom a vopred naformuloval zmluvné podmienky tak, že nespĺňali zákonné náležitosti; pritom ide o produkt žalovaného predkladaný spotrebiteľom len na podpis v stovkách prípadov; mala snahu zabrániť vzniku sporu a kontaktoval žalovaného zaslaním predsporovej výzvy o vydanie bezdôvodného obohatenia s cieľom vec mimosúdne vyriešiť.

Uviedla, že je pritom známe, čo vyplýva z bohatej a dlhodobej rozhodovacej činnosti slovenských súdov, že sa nejedná o ojedinelé porušenie spotrebiteľských práv zo strany žalovaného a musí byť nastolená určitá prevencia vo vzťahu k porušovateľovi spotrebiteľských práv. Nekalé konanie žalovanej obchodnej spoločnosti pri poskytovaní pôžičiek a snaha pri pôžičkách nenavodzovať korektné vzťahy, ale presadzovať ekonomickú silu veriteľa a zneužiť postavenie odkázaného dlžníka, nemôže byť akceptované z dôvodu, že takým konaním dochádza k poškodeniu práv spotrebiteľa, čo v konečnom dôsledku musí byť reparované a ZoOS to aj umožňuje.

NS SR v rámci svojej rozhodovacej praxe opakovane potvrdil, že ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov (napríklad rozhodnutia NS SR z dňa 18.02.2015, sp. zn. XECdo XXX/XXXX, NS SR z dňa 19.09.2013, sp. zn. XMCdo/X/XXXX, NS SR z dňa 16.01.2013 sp.zn.XMCdo/X/XXXX a mnohé ďalšie).

Vzhľadom na vyššie uvedené kritéria má za to, že suma vo výške 500,- eur splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej ale aj generálnej prevencie a bude zároveň odmenou pre ňu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobila, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, ako si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustil do sporu s ním.

2. Tunajší súd žalobe vyhovel vydaním platobného rozkazu č.k. 7Csp/58/2020-35 zo dňa 02.09.2020. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor. Jeho podanie odôvodnil tým, že stanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení.

Má za to, že predmetné rozhodnutie súdu, ktoré uvádza žalobca má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojoľnom a arbitrárnom výklade práva. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nie len jeho deklaráciu. Má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Ďalej je toho názoru, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu.

Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Žalobca bol vo svojich konaniach úspešný, a preto už raz došlo k náprave porušeného práva. Požiadal, aby pri posudzovaní žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na Zmluve ďalej prehlásil, že si Zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Žalobca mal možnosť si Zmluvu pred jej podpisom prečítať. Teda poskytol žalobcovi úver v dobrej viere, že sú mu známe zmluvné dojednania.

V ďalšom uviedol, že za spornú považuje aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 5 ZoS je zákonným ustanovením s relatívne vágnou hypotézou. Predpoklady priznania finančného zadosťučinenia sú nasledujúce: porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoS a osobitnými predpismi, úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti, primeranosť zadosťučinenia, zodpovedná osoba. Všetky vyššie uvedené predpoklady priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo - právneho vzťahu.

Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade Žalovaný Žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (Žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody.

Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských pracovných vzťahov, t. j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu spravujúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať.

Považuje finančné zadosťučinenie uplatnené žalobcom (vo výške 500,- eur spolu s úrokom) za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť Žalobcu. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, rozsudkom vo veci sp. zn. XCsp/XXX/XXXX, písomnými vyjadreniami strán sporu, prednesom právneho zástupcu žalobkyne a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rozsudkom č.k. XCsp/XXX/XXXX-XX zo dňa 23.05.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v D. č.k. XXCo/XXX/XXXX zo dňa 27.05.2020, tunajší súd uložil žalovanému povinnosť titulom vydania bezdôvodného obohatenia zaplatiť sumu 1400,- eur.

Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Na základe tejto zmluvy bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 1.600,- eur, ktorý sa zaviazala zaplatiť v 12-tich splátkach po 250,- eur mesačne. Žalobkyňa uhradila prvú splátku vo výške 250,- eur dňa 13.07.2015 a sumu 2.750,- eur uhradila 16.07.2015. Zmluva neobsahuje náležitosť podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, keď konkrétne neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátky 250,- eur bez bližšej špecifikácie, čím nie je naplnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Tento záver obstoí aj napriek rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ vo veci V.-XX/XXXX. Zmluva taktiež neobsahuje uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Súd ďalej poukázal na to, že v zmluve bola dohodnutá úroková sadzba 59,50 %, ktorá je viac ako 8-násobne vyššia ako priemerná sadzba úrokov pri úveroch poskytovaných bankami v rovnakom období. Takáto výška úrokov je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi. Súd preto dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bezpoplatkový. Žalovaný namietal premlčanie uplatneného nároku v subjektívnej aj objektívnej premlčacej dobe. Súd uviedol, že v danom prípade je potrebné použiť 10 ročnú objektívnu lehotu, pretože

bezdôvodné obohatenie žalovaného súd považuje za úmyselné. Subjektívna premlčacia lehota začala plynúť dňa 10.02.2017, kedy boli žalobkyni advokátskou kanceláriou poskytnuté rozhodujúce skutkové okolnosti pre účely posúdenia jej nároku vo vzťahu k žalovanému. Žalobkyni tak vznikol nárok na vrátenie finančných prostriedkov vo výške 1.400,- eur titulom bezdôvodného obohatenia, pretože žalobca jej poskytol 1.600,- eur, ona mu uhradila celkovo 3.000,- eur. Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na plnenie v predsporovej výzve, a preto súd priznal žalobkyni aj úroky z omeškania.

5. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 07.10.2020 uviedla, že bolo jej povinnosťou ako spotrebiteľa domáhajúceho sa primeraného zadosťučinenia od porušiteľa aby preukázala, že si ako spotrebiteľ, na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi (v danej veci zákon č. 129/2010 Z.z. , na čo bolo i v žalobe poukázané). Ako NS SR ustálil, pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia (rozsudok NS SR sp. zn. XCdo/XXX/XXXX zo dňa 30.01.2019). Preukázala, že súd v jej prospech už judikoval nárok z porušenia práva spočívajúci v povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie, ktorú výšku označil v žalobe o primerané zadosťučinenie ako reálne vzniknutú ujmu na jej strane. Rovnako v žalobe označila, ktoré jej právo ako spotrebiteľa bolo porušené konaním žalovaného - konkrétne uviedla, že žalovaný pripravil formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, že v nej absentovali obligatórne náležitosti v zmysle platnej právnej úpravy v čase, keď došlo k uzatvoreniu Zmluvy (čo vyplýva z obsahu pripojeného rozhodnutia). Okresný súd Humenné rozsudkom v predchádzajúcom konaní, ktoré je základom pre daný spor, jej vyhovel v celom rozsahu, ktorým úspešne proti porušiteľovi jej práv podala žalobu z dôvodu, že zmluva o úvere, na základe ktorej si žalobca uplatňoval svoje nároky, neobsahovala náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z., a preto bol úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

Jednoznačne teda došlo zo strany žalovaného k porušeniu jej spotrebiteľských práv, čo je preukázané právoplatným rozhodnutím, v obsahu ktorého bol žalovaný zaviazaný vydať bezdôvodné obohatenie získané na jej úkor. Ako spotrebiteľ si uplatnila svoje právo na finančné zadosťučinenie za vadné poskytnutie finančnej služby a plnenie, ktoré od nej požadoval žalovaný, a ktoré nebolo zákonné. Bola jej spôsobená ujma tým, že znášala stav právnej neistoty až do právoplatného rozhodnutia vo veci, bola vystavená neplatným zmluvným podmienkam, zrážkam zo mzdy a právnej neistote a zo strany žalovaného bola poskytnutá vadná služba, pričom za porušenie týchto práv zodpovedá žalovaný, od ktorého v predchádzajúcom konaní uplatňovala aj plnenie z neplatných a neprijateľných právnych podmienok. Bol to žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou a predstrel jej formulárovú zmluvu, ktorú vopred sám pripravil. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov má poznať zákonnú úpravu poskytovania úverov, vrátane všetkých náležitostí, ktoré zákon vyžaduje. Napriek tomu ním vopred pripravená formulárová zmluva neobsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti, čo žalobca ako spotrebiteľ ovplyvniť nemohol.

Poukázala, že nemožno v tejto súvislosti opomenúť ani zákon o ochrane spotrebiteľa, ktorý jednak v ustanovení § 3 definuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a s poukazom ustanovenie § 7 nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie. Obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa, čo bolo nepochybne splnené vzhľadom k tomu, že nie len že spotrebiteľ nedisponoval správnymi informáciami vo vzťahu k vlastnému úverovému vzťahu, rovnako informácia o výške dohodnutého plnenia, ktoré spotrebiteľ opodstatnene očakával ako sumu pôžičky nebola zo strany žalovaného dodaná a teda spotrebiteľ bol uvedený do omylu v podstatnej okolnosti zmluvy.

Je nesporné, že spoločnosť POHOTOVOŠŤ, s.r.o., zneužíva svoje právo ako veriteľ, viackrát v priebehu rokov boli judikované všetkými súdmi rôznych stupňov porušenia práv spotrebiteľov, vrátane upozornenia Európskej komisie vo vzťahu k Slovenskej republike na riešenie ochrany spotrebiteľov práve v otázke zneužívania veriteľských práv touto spoločnosťou. Preto v obdobných spotrebiteľských veciach ako bolo a je opakovane judikované všeobecnými súdmi SR, bolo potrebné vychádzať zo všeobecnej desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty, práve z dôvodu že úmysly spoločnosti

POHOTOVOSŤ, s.r.o. obohacovať sa na úkor spotrebiteľov sú zrejmé, kde táto spoločnosť má vedomosť z judikovaných rozhodnutí o svojom zneužití práva, či využívaní neprijateľných zmluvných podmienok. Uvedený postup žalovanej spoločnosti je potom nepochybne základom pre naplnenie základných funkcií primeraného zadosťučinenia satisfakčnej a sankčnej. Žalovaný vedome a cielene dlhodobo poškodzuje práva spotrebiteľov o čom svedčia i pokuty uložené orgánmi dozoru, niektoré prikľadáme na dôkaz.

Pri určovaní výšky primeraného zadosťučinenia sa prihliada na funkcie daného inštitútu (satisfakcia, sankcia, prevencia a pod.): a) celkovú povahu, intenzitu a spôsob zásahu, b) časové trvanie závadného konania veriteľa, ktorý pri (a v priebehu jej trvania) dojednávani spotrebiteľskej zmluvy nekonal v súlade so zákonom, c) závažnosť vzniknutej ujmy, okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, finančnej situácie osoby, do ktorej práva bolo zasiahnuté, a rozsahu nepriaznivých následkov, d) subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu a pod. K celkovej povahe nároku je potrebné uviesť, že nie len NS SR v rámci svojej rozhodovacej praxe opakovane potvrdil, že ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov aj s poukazom na kogentné ustanovenie čl.6 ods.1 smernice 93/13/EHS, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku má právnu silu noriem verejného poriadku.

Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu už viac ako 10 rokov má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od nej očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jej povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Je dôvodné preto predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že neuvedením povinných údajov vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. že veriteľ (žalovaný) nebude môcť od dlžníka (žalobcu) žiadať úrok z úveru a ani iné poplatky, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzročený (dolus indirectus, tzv. nepriamy úmysel). Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia z (čiastočne neplatného právneho úkonu), minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech.

Z rozsiahlej rozhodovacej praxe vyplýva, že žalovaný sa voči spotrebiteľom dopúšťa recidívy pokiaľ ide o uplatňovanie alebo prijímanie plnení zo zmlúv o spotrebiteľských úveroch, pritom ma nepochybne vedomosť z mnohopočetnej rozhodovacej praxi slovenských súdov o vadnosti svojich produktov, v dôsledku čoho sú tieto opakované súdmi stabilne vyhlasované za bezúročné a bez poplatkov prípadne obsahujú vo výroku rozhodnutia určenie neprijateľných zmluvných podmienok.

Dodala, že je dôvodné určiť hranice medzi maximálnou a minimálnou výškou finančného zadosťučinenia, ktorá by predstavovala bazálne východiská. Za východiskový bod možno považovať jej ujmu reálne hroziacu t.j. suma 1.400,- eur (ako strop finančnej satisfakcie) vypočítaná ako súčet sumy, ktorá celkovo žalobkyňou bola splatená v sume 3.000,- eur, čo je viac ako bola zmluvne zaviazaná k celkovej čiastke 1 600,- eur. Rozdiel je 1 400,- eur.

Takto ustálená ujma je daná preto, že spotrebiteľ by bol v zásade postihnutý dvakrát z dôvodu, že nie len že by zaplatil odplatu z vadnej Zmluvy, ale pokiaľ by bol pasívny, žalovaný by nikdy z vlastnej iniciatívy nevydal žalobcovi bezdôvodné obohatenie V riešenej veci ide teda o sumu 2.800,- eur. Spotrebiteľ bol však aktívny, vyhľadal si právneho zástupcu a bránil svoje práva.

Za hraničný bod možno považovať reálne vzniknutú majetkovú ujmu žalobkyni (spodná hranica požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia prípadne súdom priznaná) predstavuje súdom právoplatne priznaná výška bezdôvodného obohatenia, ktoré do času právoplatnosti rozhodnutia veriteľ získal ako majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. V riešenej veci ide o sumu 1.400,- eur.

Teda zo strany žalovaného došlo k závažnému a hrubému zásahu do práv žalobkyne, že nemôže byť pochybnosť o tom, že požadovaná výška primeraného zadosťučinenia v sume 500,- eur je skutočne symbolickým zadosťučinením za to, že žalobkyňa bola roky vystavená takým nekalým praktikám, ktoré nemajú obdobu v rámci postupov iných podnikateľov - veriteľov v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov na území SR.

Východiskový bod potom predstavuje merateľný rozsah hroziacich nepriaznivých následkov zásahu v časovom trvaní až do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo spotrebiteľovi priznané bezdôvodné obohatenie a hraničný bod merateľný rozsah reálne spôsobených nepriaznivých následkov. Spôsob zásahu je obsiahnutý priamo v právoplatnom rozhodnutí, kde súd jasne vyslovil porušenia zákona č. 129/2010 Z. z. zákona o spotrebiteľských úveroch, neprijateľnosť zmluvnej podmienky (absencia podstatných náležitostí t.j. dezinformovanie resp. klamlivé informácie poskytnuté spotrebiteľovi vo vzťahu k vlastnému spotrebiteľskému úveru, pritom práve informovanosť spotrebiteľa je ústrednou myšlienkou úniovej i vnútroštátnej právnej úpravy a zjavná snaha veriteľa - podnikateľa obchádzať kogentnú právnu úpravu v oblasti ochrany spotrebiteľa s cieľom maximálneho zisku).

Subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu je nepochybne preukázateľný. Spotrebiteľ vyhľadal právneho zástupcu, pred začatím predchádzajúceho sporu mal snahu v podobe predsporovej výzvy urovnať spornú situáciu s veriteľom a pre bezvýslednosť musel iniciovať spor, v ktorom bol spotrebiteľ zjavne úspešný, a v ktorom veriteľ až do rozhodnutia vo veci samej tvrdil nezávadnosť svojho produktu. Po právoplatnosti a pred iniciovaním sporu v tejto veci sa spotrebiteľ opätovne snažil svoje nároky diskutovať so žalovaným, v snahe neproduktovať ďalší spor a to aj napriek tomu, že nie je daná reálna hrozba, ktorú znášal v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia najmä v podobe trov konania v prípade neúspechu. V tomto prípade by neišlo o procesne neúspešného žalobcu, ak by jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Žalobkyňa by nebolo možné zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku práve z dôvodu, že tento výsledok závisel v danom spore od úvahy súdu. Za základné sa v spore považuje to, že bolo zasiahnuté do práva žalobcu v postavení spotrebiteľa. Výška primeraného zadosťučinenia je potom iba nadväzujúca. V danom prípade vždy patrí žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

Preto opätovne zaslala žalovanému predsporovú výzvu v snahe predísť sporu - opätovne uvedená snaha ostala bezvýsledná, žalovaný na výzvu nereagoval (a je teda nepochybné, že právny základ nároku je daný priamo zo zákona v spojení s úspešnosťou v spore). Bola ústretový ku komunikácii so žalovaným a dojednaniu kompromisného riešenia. Na základe uvedeného, s prihliadnutím na vyššie uvedené, považuje za plne primerané (a dokonca podľa ňou navrhovaných kritérií a okolností prípadu i podhodnotené) požadovať od žalovaného sumu 500,- eur ako satisfakciu a súčasne odradiť žalovaného, aby naďalej uplatňoval plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok a vadných produktov judikovaných slovenskými súdmi už takmer pred 10 rokmi.

6. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávného konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 2 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie, ukladať povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

7. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a o pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o

spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

8. Podľa § 52 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

9. Podľa Smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách čl. 3, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, a to ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

10. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

Súdne rozhodnutia už ustálili, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený Smernicou č. 93/13/EHS, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vytvorené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V týchto vzťahoch je práve dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje.

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. X O. XX/XXXX zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

11. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XCsp/XXX/XXXX, žalobkyňa ako spotrebiteľ voči žalovanému si uplatnilo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 400,- eur vzhľadom na skutočnosť, že na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere, ktorá v rozpore so zákonom neobsahovala obligatórne zákonné náležitosti, žalovanému ako dodávateľovi uhradila navyše sumu 1 400,- eur.

Práva žalobkyne boli bezpochyby porušené, keďže o tom svedčí úspech v spore v základnom konaní, vo veci vydania bezdôvodného obohatenia. Už toto základné konanie vytvára právny rámec pre uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Je preto možné vyvodiť, že samotné úspešné uplatnenie porušenia práva vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého výška je už na posúdení súdu.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušenia práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená aj nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

12. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v D. sp. zn. XXCoCsp/XX/XXXX zo dňa 08.12.2020 v ktorom uviedol: „, Odvolací súd ešte dodáva, že čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, čo v danom prípade bolo splnené konaním vedeným na Okresnom súde v D. pod sp. zn. XCsp/XX/XXXX, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom, prípadne aj ich právnym nástupcom, proti uplatnenému nároku. V prejednávanej veci si žalobkyňa aktívne, podaním žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, uplatňovala svoje práva proti žalovanému.“

13. Ujma v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta Zákona o ochrane spotrebiteľa nie je kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Postačuje, že spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo.

Okrem toho súd je názoru, že žalobkyňi vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť jej ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života. Možno prisvedčiť žalobkyňi, že táto znášala stav právnej neistoty, obávala sa o výšku dlhu a jeho neustále narastanie. Žalobkyňa bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu zo strany žalovaného najmä vzhľadom na jeho praktiky, spôsoby domáhania sa zaplatenia pohľadávky z úverovej zmluvy vyššie uvedenými spôsobmi, a tiež v nemalej miere. Súd poukazuje, že samotné súdne konanie je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúci priznanie finančného zadosťučinenia.

Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. XCdo/XXX/XXXX vo svojom rozhodnutí zo dňa 30.01.2019 uviedol: „, Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z.z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom,

ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.“

14. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný.

15. V ďalšom sa súd zaoberal výškou primeraného finančného zadosťučinenia. V tomto smere súd poukazuje, že výška primeraného finančného zadosťučinenia nemusí byť v každom jednom prípade totožná s výškou bezdôvodného obohatenia. Zákon hovorí o primeranom finančnom zadosťučinení, čo umožňuje súdu posúdiť a zohľadniť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. Primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. O to viac nemožno chápať primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu škody, ktorá žalobkyni hrozila. Práve preto, že v prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami, je potrebné vychádzať z povinnosti žalobkyne tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške.

Súd poukazuje, že náprava vo vzťahu k danému porušeniu práv spotrebiteľa - žalobkyne už bola poskytnutá a to práve v konaní XCsp/XXX/XXXX. Preto za situácie, ak žalobkyňa ani len netvrdila a už vôbec nepreukázala ďalšie okolnosti umožňujúce ovplyvniť rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia, sa finančné zadosťučinenie vo výške 300,- eur v tomto konkrétnom prípade javí ako primerané. Suma 300,- eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni satisfakciu a odradzuje dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

Z týchto dôvodov súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 300,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

16. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

V danej právnej veci predmetom konania bol nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, výška ktorého závisela od úvahy súdu. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalobkyňu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. V takomto prípade má žalobkyňa právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak pri určovaní výšky trov konania sa bude vychádzať z prisúdenej sumy.

Súd preto žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy s tým, že v zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.